

Василь Турко

студент гр. ФФам-22,

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

Науковий керівник: к.е.н., доцент Володимир Дмитрів

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ПОДАТКОВОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Оподаткування є основою забезпечення функціонування країни та суспільства, це своєрідне забезпечення потенціалу національного розвитку та соціального забезпечення громадян з низькими доходами. Податкова культура та податкова грамотність – найважливіша умова ефективного функціонування національної податкової системи. Це ціна цивілізації і нашого добробуту. Але не всі, особливо в ці важкі часи, замислюються над тим, що сплата податків – це загальнолюдська цінність. Антифіскальна поведінка дуже поширена в Україні. Дослідження показують, що податкова обізнаність та культура країни обернено пропорційна масштабу тіньової економіки. На основі сучасної системи оподаткування та стратегічних умов розвитку завданням податкового менеджменту є необхідність проведення широкомасштабної роз'яснювальної діяльності з метою покращення податкових знань та культури в процесі оподаткування населення.

Податкова грамотність – це знання і вміння, які формують правильне уявлення про податкову систему держави і дозволяють пересічному громадянину приймати вигідні для себе рішення. Важливим напрямком діяльності системи освіти нашої країни є турбота про молоде покоління – майбутніх платників податків, виховання у молоді високої податкової культури та вдосконалення податкової грамотності. Будучи громадянами держави, молоді люди повинні бути знайомі з вимогами законодавства і дотримуватися його. Кожна людина з дитинства має усвідомлювати, що заможною країна може бути тільки при сумлінному виконанні її громадянами конституційного обов'язку зі сплати податків, що податки забезпечать можливість жити в цивілізованій країні.

За результатами щорічного дослідження «Оподаткування 2020» (Paying Taxes 2020), яке проводиться командою PwC разом з експертами Світового банку, Україна зайняла 65 місце і втратила таким чином 11 пунктів [1]. Причиною втрати позицій України є, перш за все, активні дії інших держав, що були спрямовані на автоматизацію процесів і скорочення часу адміністрування податків, а також збільшенням фіскального навантаження на бізнес в нашій країні. Автоматизація і максимальне спрощення процедур стають світовими трендами. Завдяки цьому певні країни помітно поліпшили свої результати у рейтингу.

Наприклад, Туреччина, піднялася з 80 на 20 місце, скасувала ПДВ на капітальні інвестиції і таким чином позбавила бізнес необхідності витрачати час на його відшкодування. Угорщина, яка злетіла з торішньої 86-ої на 56-ту позицію, істотно скоротила тривалість перевірки коригувань звітності з податку на прибуток. Такі країни, як Португалія, Франція, Польща і Литва ввели звітності перед податковими органами в режимі реального часу. Україна поки що перебуває

в підготовчій стадії і працює над планом подальшої діджиталізації роботи податкових органів і реформою податкового адміністрування.

В цьому ж дослідженні «Оподаткування 2020» (Paying Taxes 2020) зазначається, що знадобиться час, аби ці реформи вплинули на результати рейтингу. Основне питання, яке вимагає належної уваги, це – велика кількість часу на податковий облік. В середньому вітчизняний бізнес витрачає на облік 328 годин на рік, що вдвічі більше, ніж у розвинених країнах. А за тривалістю нарахування ПДВ наша держава посідає 176 місце з 190 [2].

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт PricewaterhouseCoopers Ukraine. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/press-room.html>
2. Doing Business-2020. Завдяки чому Україна піднялася в рейтингу на 64 сходинку. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/10/24/652929/>.